

פ ר ט י כ ל

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
כ"ד סיון, חש"ט (21.6.1949)
בשעה 8.30 בבקר.

		פ. אילניה	נ ו כ ח י ם :
מפ"ם	-	מ. בן-עמי	
ספרדים	-	י. בר-יהודה	
מפ"ם	-	ד. בר-רב-האי	
מפא"י	-	ד. בר-ניר	
מפ"ם	-	י. ברץ	
מפא"י	-	י. גדינברג	
החזית הדתית	-	מ. גרבובסקי	
מפא"י	-	א. ג'רג'ורה	
הרשימה הדמוקרטית נצרת.	-	י. הררי	
היו"ר	-	צבי יהודה	
מפא"י	-	ח. כהן-מיגורי	
חרות	-	ש. כ"ץ	
חרות	-	א. מזור	
החזית הדתית	-	ע. מימון	
מפא"י	-	הרב מ. נורוק	
החזית הדתית	-	י. סרלין	
ציונים כלליים	-	ה. קוק	
חרות	-	י. קוסוי	
מפא"י	-	י. שמחוני	
מפא"י	-	א. שפטל	
מפא"י	-		

1. סדר היום:

ה. קוק:

מבקש להוסיף עוד היום לסדר היום את ענין *
סודיות שבקש שר האוצר את חברי ועדת הכספים
לשמור בקש לשני חוקים שהכנסת הצביעה עליהם לפני שבוע, ובו בזמן - עוד
לפני ששר האוצר מסר את החוקים לכנסת - התקיימה מסבת עתונאים ושר
האוצר מסר לעתונאים פרטים והוראות כיצד לנהוג בקהמר שנמסר להם. מציע
שהועדה או הנשיאות יביעו משאלה למר קפלן ולממשלה ששום ענין שעליו עומד
השר להרצות או להביא לפני הכנסת לא יפורסם לפני כן בין העתונאים.
אוחו הדבר מחיחס גם לחקציב/המדינה אשר פורסם בעתונות עוד טרם קבלו
אוחו חברי הכנסת עצמם.

מציע להוסיף לסדר היום את שיטת חלוקת זמן
הזכות לפי סיעות.

ה. מרעזחורדה:

מבקש להוסיף לסדר היום מתן הוראות שעה
לי"ור הכנסת - לפי בקשתו - לנוהג מסוים

ד. בר-רב-האי:

כל עוד אין תקנון חדש.

מודיע שעניינים הנ"ל יועלו על סדר היום.

הי"ר י. הררי:

2. מנוי יו"ר זמני לוועדת הכספים.

מוסר שהיות ויו"ר ועדת הכספים, מר פנקס,
נסע לזמן קצר, מנתה ועדת הכספים לישיבה אחת

י. הררי - הי"ר:

בלבר את ד"ר גרנובסקי כיו"ר זמני ובקשה את ועדת הכנסת למנות יו"ר.
לדעתו זהו תפקידה של ועדת הכספים למנות לעצמה יו"ר.

בדעה שבמקרה שיו"ר עוזב את תפקידו באופן
זמני, מאיזה טעמים שהם, באופן אוטומטי

י. סרלין:

ממלא את מקומו חבר אחר מאותה סיעה.

מוסר על הסכם שהושג בוועדה המתמדת שיו"ר

הרב נורוק:

ועדת הפנים וועדת הכספים יהיו מהחזית הדתית.
ואמנם, יש לחזית הדתית מועמד כלכלן, בנקאי וירושלמי ועל כן מבקש שהיו"ר
יעיה חבר החזית הדתית. לאור החלטה זו של הוועדה המתמדת מציע להחליט
כאן על מנוי יו"ר ועדת הכספים.

מקבל את הצעת היו"ר בתקון: "הזכות לאוהה

י. בר-יהודה:

סיעה בוועדה להציע את מועמדה".

מציע לקבל החלטה שחלופין זמניים הנגרמים

ה. קוק:

ע"י נסיעה, נעשות ע"י הוועדות עצמן. במקרה

של חלוק קבוע של יו"ר יועבר העניין לוועדת הכנסת.

י. סרלין:

מציע שהיו"ר הזמני יוצע ע"י סיעת היו"ר
הקבוע ואם אין הצעה לאותה סיעה אז בוחרת

הועדה ואין זה בא לוועדת הכנסת

א. מזור:

מציע למנות סגנים לכל יו"ר הועדות כדי שאלה
ימלאו את מקומם של היו"ר הקבועים במקרה העדרם.

אינו"ר י. הררי:

הצבעה

בעד זה שענין בחירת יו"ר זמניים נחון כולו לוועדות - 10 פגג
בעד מתן המלצות מסוימות - 6

הוחלט שענין בחירת יו"ר זמניים נחון כולו לוועדות.

3. ענין הדתות ובתי-הספר - שאלת ההסתייגויות:

היו"ר י. הררי:

מוסר שנרשמו אצלו ההסתייגויות הבאות:

י. בריהודה - 2; פ. אילנית - 1; מ. בן-עמי - 1;

ד. בר-רב-האי - 1.

השאלה העומדת לדיון היא אם החלטת ועדת הכנסת היא

סופית או שהכנסת צריכה לאשר את עמדת ועדת הכנסת. בנוסף המקורי כתוב:
"הועדה המתמדת משאירה לוועדת הכנסת לקבע לאן יכנסו
... העניינים הבאים: ... דתות, בתי הספר". השאלה היא אם המלה "לקבוע"

מתפרשת כקביעה סופית.

מציע לשאול את היועץ המשפטי מה פרוש המלה "לקבוע".

א. מזור:

עומד על כך שלא שר המשפטים ולא היועץ המשפטי של

י. בריהודה:

הממשלה רשאים לקבע, מבחינה חוקית, איזה שהוא

דבר בשביל הכנסת. בדרך כלל הכנסת מעבירה לוועדות עניינים רבים חוץ

מבענין מיוחד כענין תקדים כענין תקציב הבטחון ואז אומרים זאת בפרוש. ועדה

היא המכינה לקריאה שניה ואין לה כל סמכות להחליט סופית - מלבד בענין

סודי / אלא אם כן ישנה החלטה מפורשת שהועדה מחליטה בשם הכנסת.

ד. בר-רב-האי:

לדעתו זהו תפקידה של ועדת הכנסת לקבע
באופן סופי לאן זה שייך.

י. שמחוני:

משוכנעת שאין יכולים לפתור את השאלה בדרך
הסבר של הפרוצדורה. היות ויש חברים שאינם
רוצים לוותר על הסתייגותם יש להביא את החלטת ועדת הכנסת ואת ההסתייגויות
לכנסת להצבעה.

ש. כ'ץ:

לדעתו הועברו העניינים האלה לוועדת הכנסת לא
להחלטה סופית אלא מפני שלא היה ברור למי
למסור אותם. מציע להעביר את העניין לכנסת.

היו"ר י. הררי:

מסכם את דעת הרב שאין אפשרות להחליט בהצבעה
מה היתה כוונת הכנסת בהעבירה את העניין לוועדת
הכנסת ויש להעביר את החלטת ועדת הכנסת לכנסת.

4. ענין החסינות שהוכנס לסדר-היום ע"י חברת הכנסת פ. אילני.

פ. אילני:

מבקשת לברר על איזה פרינציפלים תעבור ועדת
החסינות היות ואין בתקנון כל סעיף בקשר
לחסינות. מציעה להטיל על ועדת התקנון לדון ולהביא לוועדת הכנסת
והכנסת חוק בקשר לחסינות.

ד. בר-רב-האי:

ראשית יש לברר את הזכויות והחובות של חברי
הכנסת. אח"כ יש חלק פרוצוסאלי - מה היא
הפרוצדורה של שלילת החסינות מחברי הכנסת. לדעתו ועדת המשנה לחסינות
צריכה לטפל בהכנת החוק היסודי הזה ואת הנסוח החוקי ימסרו למוסד המחאים.
יחד עם זה ועדה זו תשמש - כל זמן שלא קיים חוק אחר - כתבת לקביעת
תקדים למקרה מסוים אשר יתגלה.

י. סרלין:

תומך בהצעתו של החבר בר-רב-האי למסר את הענין לועדת החסינות והיא תביא את החמר לועדת הכנסת.

י. בר-יהודה:

אינו מסכים שיאמר "זכויות וחובות". המדובר הוא על "זכויות והגבלת זכויות".

ד. בר-רב-האי:

מוכן לוותר על המלה "חובות".

י. שמחוני:

תומכת בהצעה שהושמעה כאן, אבל, לדעתה, אין כאן ענין למי זה שייך. ברור שזה שייך לועדת הכנסת והיא לצרכי עבודתה היעילה יכולה למנות ועדות.

א. שפטל:

בדעה שצריך להיות מושכל ראשון שחבר-הכנסת אינו יכול להחבע למשפט רק ע"י החלטת הכנסת.

פ. אילנית:

מתכוונת לדבריו של חבר הכנסת שפטל ואין לדחות את הענין לזמן ממושך. מסכימה להצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה "זכויות והגבלת זכויות". מבקשת שהדבר היסודי הזה יוכן היות וההגדרה שפורסמה בחוקת הבחירות היא מצומצמת מאד.

היו"ר י. הררי:

מסכם את דעת הרוב שהבעיה היא בעיה ויש לפתור אותה וועדת המשנה לחסינות היא שתכנס לעבי הקורה. יש להוסיף שמשרד המשפטים מכין חוק של חחום הכנסת שידבר על חסינות/ כל השטח הזה ותפקידה של ועדת המשנה יהיה לעמוד בקשר עם משרד המשפטים.

5. ועדות משנה:

היו"ר י. הררי:

מבקש את היו"ר ועדת המנויים י. קוסוי למסור את החלטת הועדה.

י. קוסוי:

מוסר שנחמנו החברים הבאים: לועדת החסינות - י. סרלי - יו"ר; ש. כ"ץ; הרב נורוק; ד. בר-רב-האי; מ. ארם.

היות וחבר הכנסת ארם נמצא עתה בחו"ל ימלא את מקומו במקרים דחופים,

י. קוסוי:

ואם יהא צרך בכך חבר הכנסת י. בריהורק.

לוועדה לסדרי הבית: פ. אילניה - יו"ר; א. שפטל; י. גרינברג;

ח. כהן-מיגורי; י. שמחונייה.

חברת הכנסת פ. אילניה מסרבת לקבל את המנוי הזה.

לוועדה למיון מכתבים מונה החבר בר-ניר במקום החברה פ. אילניה.

היו"ר י. הררי: מציע לאשר את הצעת ועדת המנויים כמו שהיא

וועדת המנויים תביא בחשבון את הועלת חברת הכנסת

פ. אילניה וחמנה במקומה את מי שתמצא לנכון.

6. מבקר המדינה:

היות וכפי שהוא מבין המדובר הוא בעבוד המלצות

ד. בר-ניר:

והיות ועוד לא ידוע לו אם לסיעתו יש מועמד משלה

מבקש לדהות את הדיון בסעיף זה לישיבה הקרובה.

מוסר שלפי החוק מוטל על ועדת הכנסת להמליץ בפני

היו"ר י. הררי:

נשיא המדינה על בחירת מבקר המדינה. כצעד ראשון,

לדעתו, על ועדת הכנסת להחליט באיזה אופן מביאים לידיעת הצבור שעומדת

שאלה כזאת וועדת הכנסת תדון בענין. יש דעה שיש לפנות באופן רשמי

ולהודיע על כך לצבור ויש דעה שאין לעשות כן. אפשר להעביר את הענין

לוועדת המנויים והיא תחליט ותבא בהחלטות ברורות לוועדת הכנסת.

הוחלט שענין מבקר המדינה יועבר ללבון ולהצטרף לוועדת

המנויים.

יו"ר הכנסת י. שפרינצק:

מוסר על הצעה לפגרא של 6 שבועות שיכללו גם את החגים. אין חולקים על הצרך בפגרא.

השאלה היא כמה זמן - חדש וחצי או חדשים ומתי. סגן יו"ר הכנסת מציע שהפגרא של 6 שבועות תתחיל בסוף אוגוסט ותכלול את החגים כדי שאי-אפשר יהיה לבא בטענות שהכנסת לא עשתה מאומה. לפי החשבון העבירה הכנסת רק 2/3 חוקים בלחי חשובים.

מבקש להעלות על סדר היום את ענין החברים הנוסעים מדי פעם בפעם ומודיעים על כך בכחב ליו"ר.

צבי יהודה: מציע להצביע את ההצעות שהוגשו ע"י יו"ר הכנסת.

י. קוסובי: ברור שיש לכלול את החגים כי אם לא כן יהיה חפש נוסף של חדש ימים. כולם בדעה שהכנסת צריכה לעבוד יותר הרבה בשענה הראשונה.

ד. בר-רב-האי: לפי ההצעות שנשמעו יצא שהפרלמנט שלנו יעבד 9 חדשים בשנה, ז.א. יותר מכל הפרלמנטים האחרים בעולם. בשנה הראשונה אפשר לקבל זאת. ברור גם שלפני גמר הדיון בתקציב וקבלת החקציב אין הפרלמנט יכול להתפזר, ודיון זה יארך 5-6 שבועות לפחות כך שאפשר אלא לצאת לפגרא ב-25 לאוגוסט. אשר לשנים הבאות יקבע בודאי התקנון זמנים קבועים לפגרא. יש להחליט על גוף מיופה כח לפעל ולהחליט גם בזמן הפגרא במקרים דחופים.

ד. בר-גיר: בדעה שיש להחליט על העקרון שכל החלטה על הפגרא היא אך ורק לשנה זו, וועדת התקנון תדון במה שנוגע לשנים הבאות. מציע חדש ימים כולל את החגים מ-20 לספטמבר עד 20 לאוקטובר. טוענים שהכנסת מפגרת אבל אין זאת אשמתה כי היא דנה רק בה שמגישים לה. הצבור לא יקבל בשנה הראשונה באהדה פגרה ארוכה מדי.

ה. קוסובי: כשדנים על הפגרא מניחים שלא יבאו שנויים

ה. קוק:

מדיניים או צבאיים במצב שיצריכו את עבודת הכנסת. לדעתו אם עושים הפש, עושים זאת בקיץ, כי האקלים בארץ דורש זאת. מציע להתחיל בחפש ב-1 באוגוסט, וכל המאוחר ב-16 באוגוסט ל-6 שבועות.

י. בר-יהודה:

בדעה שכל עוד לא גמרה הכנסת את עבודתה אין לצאת לפגרא. על הכנסת לדון עוד בתקציב, חוק העיריות, הצבא ועוד. אם הכנסת תעבד בקבלנות אפשר יהיה לצאת לפגרא מ-14 לספטמבר ועד ל-17 לאוקטובר.

מ. בן-עמי:

לדעתו הכנסת עובדת 4 חדשים ועד לפגרא תעבוד בס'ה כ-5½ חדשים. אין כאן שאלה של כמה זמן הכנסת עובדת. השאלה היא מתי ינוחו חברי הכנסת. את החגים אין לקחת בחשבון כימי מנוחה, כי חלק מחברי הכנסת מתפלל בימים אלה. מציע שהפגרא תתחיל בשבוע הראשון של אוגוסט וחמשך עד סוף ספטמבר.

א. מזור:

כשדנים על חופש יש לקחת בחשבון את אקלים הארץ ואת אותם החברים הנזקקים לרפוי מיוחד דוקא בחדשי הקיץ. לפי הלוח מתברר שהחגים לא יפריעו לעבודה הכנסת משום שרובם חלים בשבת. מציע לבחור בוועדה שתברוק יחד עם הנשיאות את מספר השעות הדרוש לדיון בקשר לאשור התקציב ויתר החוקים שעל הכנסת לאשרם לפני הפגרא.

י. גרינברג:

חופש זהו דבר הכרחי. אם יש להכניס איזו שהיא רפורמה, הרי יש לעשות זאת ביחס למסך השעות המוקדש לכל דיון. מצטרף לדעתו של א. מזור.

פ. אילנית:

מתנגדת לבחירה ועדת-משנה כי ע"י כך מחייבים את ועדת הכנסת לעוד שני דיונים. לדעתה אין לערבב חופש בחגים ויש לקחת בחשבון שרב חברי הכנסת הם למעלה

פ. אילניה:

מגיל 35 וזקוקים למנוחה. מציעה פגרא של חודש ימים שלא תכלול את החגים ובימי החגים תמשך עבודתה החקינה של הכנסת.

הינו'ר י. הררי:

מציי'ן את העובדה שמרוב הרצון לגמור את העבודה המוטלת על הכנסת הולכה ונוצרת פסיכוזה של עבודה מהירה מדי. לענין הפגרא אין כל קשר עם עבודת הכנסת. יש גם לקחת בחשבון שתלק גדול של חברי הכנסת הם אבות לילדים ומעוניינים לבלות את חופשתם בחברה ילדיהם בזמן חופשת בתי הספר.

מ. גרבוסקי:

מצטרף לדעתו של חבר הכנסת הררי; שאין הכנסת מפגרת בעבודתה. מוטב שתהיה עבודה אינטנסיבית במשך 8-9 חדשים ואחריה פגרא מתאימה, מאשר עבודה ופגרא לסרוגין. יש לקחת בחשבון שתג יהודי אינו יום אחד בלבד, אלא יש גם ערב חג. מציע להצמיד את החופש לחגים ואם אפשר יהיה לקבוע את תאריך הפגרא לפי הלוח או לפי עבודת הכנסת.

י. ברע:

יש לקחת בחשבון שבעובדת הכנסת קשורים לא רק חברי הכנסת אלא גם עובדים רבים, ולפי זה/אפשר להתחיל את הפגרא יותר מאוחר מ-1 לספטמבר.

י. שמחוני:

מציעה להצביע בסדר הבא:

- (1) אם ועדת הכנסת מחליטה או ועדה אחרת.
- (2) אם מצמידים את החופש לחגים
- (3) תאריך.

הינו'ר י. הררי:

מדגיש שכל מה שיוחלט נוגע לשנה זו בלבד.

ה צ ב ע ה

- 3 - בעד הצעתו של חבר הכנסת מזור למנות ועדת משנה
- רב - בעד החלטה מידית בוועדת הכנסת

ה צ ב ע ה

- 16 - בעד חופש של 6 שבועות
- 4 - בעד חופש של 4 שבועות

לדעתו חופש של 6 שבועות שיחיל ביום 31.8.49

י. בר-יהודה:

פרושו חופש של 8 שבועות. מתנגד לכך בכל תוקף וישמו

לעצמו זכות הסתייגות.

ה צ ב ע ה

- 5 - בעד התחלת הפגרא ב-31.8
- 4 - " " " ב-25.8
- 10 - " " " ב-18.8

מבקש להצביע שנית אח התאריך 25.8 היות וה-31.8

צבי יהודה:

נפל.

ה צ ב ע ה

- 9 - בעד הצבעה מחדש
- 2 - נגד
- 4 - בעד התחלת הפגרא ב-31.8
- 7 - " " " ב-25.8
- 10 - " " " ב-18.8

הוחלט שהפגרא תתחיל ביום 18.8.49 ותמשך 6 שבועות.

נרשמו הסתייגותותיהם של חברי הכנסת י. בר-יהודה - 31;8.49

ד. בר-רב-האי - 25.8.49

מציע ליו"ר הועדה לבא בדברים עם הנשיאות

י. גרינברג:

בקשר לקמוץ בבכוחים.

מוטר שקביעת הזמן לזכות היא מתפקידו של
שיו"ר הכנסת המתייעץ לפעמים עם ועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי:

מציעה שיו"ר ועדת הכנסת יחד עם יו"ר ועדת
הכספים והנשיאות יבררו את האפשרות של

י. שמחונס:

ויכוחים קצרים יותר.

מציעה לא לגמור את הישיבה עד שלא ידונו
במתן הוראה שעה ליו"ר הכנסת שהוחלט עליה

י. בר-יהודה:

פה אחד בוועדת התקנון.

מסביר שהסעיף הנדון נחקבל לפי דרישת יו"ר

ד. בר-רב-האי:

הכנסת. סעיף זה אומר: "שאלה הנוגעת לדיוני הכנסת שאין לה הוראה
בתקנון, תחליט בה ועדת הכנסת. החלטה מסוג זה תהיה תקדים מחייב
כל עוד לא נחקבל תקנון. שום ענין המהווה שנוי בתקנון או התקדים
לא יובא לדיון למליאת הכנסת אלא אם כן הסכימה ועדת הכנסת לכך".

שואל מי הקובע במקרה שמחוקקים חלוקי
דעות בין יו"ר הכנסת, הטוען שהוא נוהג לפי
התקנון לבין חבר כנסת הטוען אחרת.

היו"ר י. הררי:

הסעיף הזה נוגע לדברים המובאים לדיון ולא
תוך כדי דיון בסדר זה או אחר. מציע

י. בר-יהודה:

ישיבה מיוחדת כדי שהוראה זו תובא לכנסת במושב זה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.30.